

ÖĞRENME – ÖĞRETME YAKLAŞIMLARI 20 **SORULUK ÇÖZÜMLÜ TEST**

1. Öğrenme konuları küçük bilgi birimlerine (kısa ünitelere) ayrılıp, bu ünitelerin belirli bir sıraya konulduğu, her üniteye geçildiği ve her aşamada öğrenciye dönüt verildiği, bireysel ve kendi kendine öğrenme yaklaşımıdır.

Yukarıda açıklaması yapılan öğrenme yaklaşımı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Örnek olay
B) Tam öğrenme
C) Programlı öğrenme tabanlı öğrenme
D) İşbirlikli öğrenme
E) Proje

ÇÖZÜM: Öğretimin bireyselleştirilmesi ve hatanın en aza indirilmesini temel alan **Programlı Öğretimin** uygulanmasında öğrenme konuları küçük bilgi birimlerine ayrılır. Ünite adı verilen bu küçük birimler öğretim sürecinde belli bir sıraya konular, bir üniteye geçilir. Bu yaklaşımda, öğretilecek olan her davranışın tek tek ve sırayla öğrenilmesini ve böylece hiçbir davranışın atlanmamasını öngörür.

Öğretim etkinliklerinin her aşamasında öğrenciye mutlaka dönüt verilir. Programlı öğretimin temeli pekiştirme ilkelerine dayanır. Öğrenci belirlenen hedef ve davranışlara, bireysel farklılıklarına uygun olarak kendi öğrenme hızıyla ulaşır.

Yukarıda verilen bilgilerin ışığında soruya bakıldığında; soruda belirtilen öğrenme yaklaşımının "Programlı Öğretim" olduğu kolayca anlaşılmaktadır.

Bu nedenle sorunun doğru cevabı (C) seçeneğindedir.

2. Aşağıdakilerden hangisi İşbirlikli Öğretimin uygulama ilkelerinden birisi **değildir**?

- A) Öğrencilerin duyuşsal ve sosyal gelişimlerini sağlar.
B) Gruplar farklı bilgi ve yetenekteki öğrencilerde oluşturulur.
C) Grup içindeki işbirliği, sorumluluk, paylaşma gibi özellikler geliştirilir.
D) Gruptaki öğrencilerin birbirleriyle olan rekabetini arttırdığı için başarı yükselir.
E) Öğrencilere empati kurma yeteneği kazandırır.

ÇÖZÜM: İşbirlikli Öğrenme; ortak öğrenme hedeflerini gerçekleştirmek üzere öğrencileri küçük gruplar halinde çalışmasına dayalı, etkileşimin üst düzeyde olduğu bir grup öğrenme sürecidir. Etkileşim sonucunda bireylerin öğrenme düzeyleri arasındaki farkın azalması amacıyla öğrenme grupları heterojen özelliğe uygun olarak oluşturulur. Bireysel sorumluluk esastır. Öğrenci hem kendi öğrenmesinde hem de gruptaki öğrencilerin öğrenmesinden sorumludur.

Soruda da belirtildiği gibi bu öğrenme yaklaşımında; öğrencilerin duyuşsal ve sosyal gelişimleri sağlanır. Grup içinde işbirliği, sorumluluk, paylaşma gibi özellikler geliştirilir. Ayrıca öğrencilere empati kurma yeteneği de kazandırılır.

Ancak; bu öğrenme yaklaşımının gruptaki öğrencilerin birbirleriyle rekabete girmelerini sağlamak gibi bir amacı yoktur. Tam aksine bu öğretim yönteminde ödül bireyin değil grubundur. Bireylerin başarısı grubun başarısına dönüşür. İşbirlikli öğrenme gruplarında kazanılan deneyimler öğrencilerin, gelecekteki iş ve aile yaşamlarına hazırlamaktadır. Bu nedenle yarışma ve rekabet duyguları yerini, demokratik yaşam alışkanlığına bırakır.

Yukarıda belirtilen gerekçelerle bu öğrenme yaklaşımında rekabet geliştirilmez. Rekabetin başarıyı arttırması görüşü de doğru bir sav değildir. İşte sıralanan bu nedenlerle sorunun doğru cevabı (D) seçeneğidir.

3. I. İlgili yada anlam dışı dünyada bireyden bağımsız değildir.

II. Bilgi birey tarafından etkin bir biçimde zihinde oluşturulur.

III. Öğrenme sorumluluğu öğrencidedir.

IV. Birincil bilgi kaynakları kullanılır.

V. Öğrencilere öğrenme yaşantıları sağlanır.

Yukarıda özellikleri verilen öğretme – öğrenme yaklaşımı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yapılandırmacı yaklaşım
B) Tam öğrenme
C) İşbirlikli öğrenme
D) Programlı öğretim
E) Bireyselleştirilmiş öğretim

ÇÖZÜM: Soruda verilen özelliklerin tamamı Yapılandırmacı Öğrenme Yaklaşımı ile ilgilidir. Yapılandırmacı anlayış; bilginin bireyden bağımsız olmadığı ve bilginin birey tarafından zihinde oluşturulduğu görüşünü temele alır. Özünde, öğrencinin bilgiyi yapılandırması ve uygulaması vardır.

Yapılandırmacılıkta bilginin tekrarı değil, bilginin transferi ve yeniden yapılandırılması söz konusudur. Yapılandırmacı yaklaşımın en önemli özelliği, öğrencinin bilgiyi yapılandırmasına, oluşturmaya, üretmesine, yorumlamasına ve geliştirmesine fırsat vermesidir.

Bir başka deyişle Yapılandırmacılık, çevreyle insan beyni arasında güçlü bir bağ kurmadır. Öğrenen öğrenci, sadece okumak ve dinlemek yerine, tartışma, fikirleme sürecine etkin katılım yoluyla öğrenmesini gerçekleştirir.

Yapılandırmacı görüşte, öğrencilerin daha çok birincil kaynaktan öğrenmeleri desteklenmektedir. Birincil bilgi kaynakları öğrencilerin bire bir gözleyerek ya da doğrudan deneyimler yaşayarak edindikleri bilgi kaynaklarıdır. Birincil kaynaklardan bilgi edinmeleri sırasında üst düzeyde katılım ve zihinsel çaba gerekmektedir.

Bu yaklaşımın uygulanmasında öğretmen, öğrenciye uygun etkinlikler yaratma, öğrencileri hem birbirleriyle hem de kendisiyle iletişim kurmalarını cesaretlendirme, işbirliğini teşvik etme, öğrencilerin fikirlerini ve sorularını açıkça ifade edebilecekleri ortamlar oluşturma gibi rolleri yerine getirmek durumundadır. Kısaca öğretmen, bu yaklaşımda yol gösterici ve rehberdir. Öğretmen, kuzey yıldızı gibidir, öğrencinin nereye gideceğini söylemez fakat yolunu bulmasına yardımcı olur.

Yukarıda verilen bu bilgilerden de açıkça görüleceği üzere sorunun doğru cevabı (A) seçeneğidir.

4. Aşağıdakilerden hangisi Çoklu Zeka Yaklaşımının öğretim sürecinde kullanımını öğrenciye yönelik olarak ifade edilebilecek en önemli işlevidir?

A) Öğrencilerin arasında rekabeti ortadan kaldırma.

B) Öğrencini çok yönlü gelişimini sağlama.

C) Öğrencilerin güçlü olan zeka alanlarını (boyutlarını) geliştirme.

D) Öğrencilerin değerlendirmesini objektif olarak yapma.

E) Öğrenme stratejilerini güçlendirme

ÇÖZÜM : Çoklu Zeka Yaklaşımı; Her çocuğun bir ve ya birkaç alanda zeka potansiyeline sahip olduğunu temele alır. Buna göre, zekanın ölçüsü sadece matematiksel (sayısal) ya da sözel boyut değildir. Yalnızca matematikte ve dilde başarılı olanlar değil, müzikte, sporda, dansa, iletişimde ve resimde kendini gösterenlerde kendini iyi tanıyanlarda zekidir.

Çoklu zeka kuramına göre; Her insan zekanın bütün boyutlarına sahip olarak dünyaya gelir. Her birey, sahip olduğu zeka boyutları açısından diğer bireylerden farklıdır. Zekanın bütün boyutları arasında dinamik bir ilişki söz konusudur. Zekanın boyutları belli bir uyum içinde çalışır. Zeka başkalarına öğretilbilir ve eğitimle geliştirilebilir. Bu görüşler bu yaklaşımın temel ilkeleridir.

Bu kurama göre düzenlenen öğretim sürecinde zekanın (8) boyutu da aynı önemde ele alınmalıdır. Bir veya birkaç boyutun temele alınması, diğer boyutları dışarıda bırakılmasıyla gerçekleşen öğretim süreci çoklu zeka yaklaşımına uygun değildir. Bu sebeple öğretim sürecinde zeka boyutlarının tümüne yönelik etkinlikler tasarlanmalı, öğrencilerin bu etkilere katılarak hedeflere ulaşması sağlanmalıdır. Çoklu zeka yaklaşımına dayalı bir öğretim sürecinde, (8) zeka boyutunun da aynı derecede önemli görülmesinin ve öğretmenin (8) boyutta da etkinlik tasarlamasını üç temel gereği vardır. B u n l a r;

1. Bireylerin öğrenmede ağırlıklı olarak kullandıkları zeka boyutlarına hitap etmek, diğer bir ifadeyle öğrenmeleri kolaylaştırmak ve daha etkin kılmak.
2. Gelişmeyen zeka boyutlarını eğitimle geliştirmek.
3. öğretim sürecinin birden fazla duyu organına hitap etmesini sağlamak.

Çoklu zeka yaklaşımına göre, öğrencilerin değerlendirilmesi klasik ölçme araçlarıyla değil, bunların yerine öğrencinin yüksek düzeyde düşünme becerilerini ortaya koyacağı, öğrendiğini genelledebileceği, içerikle yaşantılarını ilişkilendirebileceği ve bilgilerini yeni durumlarda kullanabileceği ortamlar yaratılarak değerlendirme yapılması gerekmektedir. Bu amaçlarla kullanılacak en uygun değerlendirme araçları tutulacak Gelişim Dosyalarıdır. Bu dosyalar, bu amaçla kullanılacak en uygun, gözleme dayalı olduğu için en objektif, öğrencilerin, sürecin başından sonuna kadar yapıp ettiği her şeyi değerlendirme kapsamına alan alternatif bir ölçme aracıdır. Değerlendirme sadece ürüne dayalı, ürüne dönük değil, hem ürüne dönük ve hem de süreç dönük olarak yapılmalıdır.

Bu bilgilerin ışığında soruya bakıldığında; Çoklu Zeka Yaklaşımının öğretim sürecinde kullanılmasının öğrenciye yönelik olarak ifade edilebilecek en önemli işlevinin öğrencinin çok yönlü gelişiminin sağlanması olduğu çok açıktır.

Çoklu zekaya göre yürütülen öğretim sürecinde öğrenciler arasında meydana gelebilecek rekabeti ortadan kaldırma, öğrencilerin değerlendirmesinin ürüne ve sürece dönük olarak yapılması ve öğrenme stratejilerinin güçlendirilerek sürdürülmesi de hedefler arasındadır. Ama en önemlisi öğrenci hangi zeka boyutuna sahip olursa olsun zekasının bütün boyutlarını ele alınarak

öğrencinin gelişiminin sağlanması bu yaklaşımın temel amaçlarından biridir.

Sıralanan bu nedenlerle sorunun doğru cevabı (B) seçeneğidir.

5. I. Öğretim sürecinde bireyin kendi kendisine öğrenmesini sağlayacak etkinlikler düzenlenir.

II. Bütünlüğü olan ve birbirini tamamlayan bağımsız öğrenme birimlerinden oluşan bir öğretim yaklaşımıdır.

III. Mesleki ve teknik eğitimde kullanılır. Mesleki ve teknik eğitim belli modüllere ayrılır. Her modül kendi içinde bir bütünlük taşır. Aynı zamanda diğer modüllerle de sıkı bir ilişkisi ve bağlantısı olabilir.

IV. Öğretim sürecinde her modül öğrenildikten sonra, onunla ilişkili olan diğer modüle ya da başka birine geçilir.

Yukarıda özellikleri verilen öğretim yaklaşımı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Programlı öğretim
B) İşbirlikli öğrenme tabanlı öğrenme
C) Modüler öğretim Yapılandırmacı yaklaşım
D) Proje
E)

ÇÖZÜM : Soruda özellikleri belirtilen öğrenme yaklaşımı MODÜLER ÖĞRETİM yaklaşımıdır. Sorun içeriğinde de açıklandığı gibi bu yaklaşım, öğrencilerin kendi kendine öğrenmesini sağlayan ve kendi içinde bütünlüğü olan ve birbirini tamamlayan bağımsız öğrenme birimlerinden oluşur. Bağımsız öğrenme birimlerinin her birine MODÜL denir. Öğretme – öğrenme sürecinde birbirini tamamlayan bu modüller sırasıyla tek tek öğrenilir, birisi bitince onunla ilgili diğer modüle geçilir.

Modüler Öğretimde; öğretim ortamı esnek ve bireysel olmalıdır. Öğretim ortamı sürecinin ve öğrenci grubunun ihtiyaçlarına göre düzenlenmelidir. Öğretim sürecinde yaparak yaşayarak öğrenmeye ağırlık verilmeli, öğrencinin performansı ölçülmelidir. Hedefler en az uygulama düzeyinde olmalıdır. Ders planında, hedef – davranışlar, araç – gereçler, açıklamalar, şekiller. Öğretim etkinlikleri ve ölçme araçları bulunmalıdır.

Yukarıda verilen özet ilkelerden de anlaşılacağı üzere soruda aranan öğretim yaklaşımının adı MODÜLER ÖĞRETİM’ dir. Açıklanan nedenlerle sorunun doğru cevabı da (C) seçeneğidir.

6. Proje Tabanlı Öğrenme Yaklaşımı aşağıda belirtilen özelliklerin hangisini kapsamına almaz ya da kapsamında bulundurmaz?

- A) Yaratıcılık ve hayal gücü
B) Bağımsız çalışma ve bağımsız düşünme
C) Bireysel ya da grup çalışmalarına bağlı olarak ortaya çıkan ürün
D) Yaşam becerilerini kazandırma
E) Kontrollü ve yönlendirilmiş öğrenme

ÇÖZÜM : **Proje Tabanlı Öğrenme;** Herhangi bir konu alanı hakkında derinlemesine araştırma yapmaya PROJE ÇALIŞMASI, ortaya konulan ürüne PROJE ve yürütülen bu sürece de PROJE TABANLI ÖĞRENME denir.

Proje temelli öğrenme; öğrenciyi öğretme – öğrenme sürecinin merkezine alan, gerçek yaşam konularına ve uygulamalarına yer veren bir öğrenme yaklaşımıdır. Öğrencilerin bağımsız çalışma, bağımsız düşünme ve problem çözme becerilerini geliştirdiği için Uygulama, Analiz ve Sentez düzeyindeki hedeflerin gerçekleşmesinde bu yöntem daha çok kullanılır.

Proje Tabanlı Öğrenme, bağımsız çalışma ve bağımsız düşünme becerilerini kullanarak, sahip oldukları yaratıcılık ve hayal gücü çerçevesinde bireysel ya da grup olarak kendilerine özgü bir ürün ortaya koyma sürecidir. Bu süreçte öğrencilere bireysel olarak ya da küçük gruplar aracılığıyla yaşamla ilişkili problemlerin çözümünü öğretmeyi amaçlayan ve öğrencilere yaşam becerilerini kazandıran bir öğrenme yaklaşımıdır. Aynı zamanda yaparak yaşayarak öğrenmeyi de sağlar.

Bu bilgilerle soruya bakıldığında, soruda tek tek belirtilen; yaratıcılık ve hayal gücünü geliştirme, bağımsız çalışma ve bağımsız düşünme becerisini kazandırma, bireysel ya da grup çalışmalarına bağlı olarak ortaya ürün konulması ve öğrencilere bu süreçte yaşam becerileri kazandırma gibi özellikleri Proje Tabanlı Öğrenme kapsamı içine alır. Ancak, sorunun son seçeneğinde belirtilen “kontrollü ve yönlendirilmiş öğrenme” ibaresiyle belirtilen konuyu kapsamı dışında bırakır. Çünkü bu yaklaşım öğrenci merkezlidir. Kontrollü ve yönlendirilmiş öğrenme biçimi bu yaklaşımın yapılanmasına uygun düşmemektedir. Zira proje tabanlı öğrenme sürecinin düzenlenmesinde ve yürütülmesinde yukarıda da açıklandığı gibi hakim olan unsur öğrencinin kendisidir. Bu süreçte öğrenmenin rolü yol gösterme ve rehberlik etmedir.

Yukarıda sıralanan bu nedenlerle sorunun doğru seçeneği (E) seçeneğidir.

7. İnsan beyninin işlev ve yapısına dayanan, nörobilim ve bilişsel psikoloji ile bağlantılı olan Öğrenme Yaklaşımı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yapısalcı öğrenme yaklaşımı

B) İşbirlikli öğrenme öğrenme

D) Beyin temelli öğrenme

C) Programlı öğretim öğrenme

E) Tam öğrenme

ÇÖZÜM : İnsan beyninin işlevine ve yapısına dayanarak öğrenmeyi tanımlayan bilim adamları ÖĞRENMEYİ, fiziksel uyarımlar sonucu beyinde oluşan nöro-biyolojik ve biyo-kimyasal bir süreç olarak tanımlamaktadırlar. İnsan beynini işlevine ve yapısına dayanan, nörobilim ve bilişsel psikoloji ile bağlantılı olan Öğrenme Yaklaşımı da BEYİN TEMELLİ ÖĞRENME' dir.

Beyin temelli öğrenme, öğretme gelişimsel ve sosyo-kültürel açıdan bakan insan beyninin yapısı ve fonksiyonları üzerine temellendirilmiş bütüncül bir yaklaşımdır. Bu yaklaşıma göre bireyler anlamlı öğrenirler ve kendi bilgilerini yapılandırır. "Her beyin tektir ve özeldir" anlayışına dayanan bu yaklaşım, bireyin öğrenme yaklaşımına duyu organlarını kullanarak etkin ve aktif katılımının sağlanması gerektiğini ileri sürer.

Beyin Temelli Öğrenme anlayışına göre; her bireyin algılama, örgütleme ve anlamlandırma süreçleri birbirinden farklıdır. Bu nedenle öğretim ortamları bireysel farklılıklara cevap verecek nitelikte zengin etkinliklere sahip olmalıdır. Beyin, aynı anda bir çok işlemi gerçekleştirebilir. Bir yandan ilgiyi alırken, diğer yandan bilgiyi kodlayabilir.

Bu yaklaşıma göre, öğrenme: fizyoloji ile de ilişkilidir. Bireyin fizyolojisini etkileyen her şey onun öğrenmesini de etkiler. Öğrenme, bireysel farklılıklardan, beslenmeden ve yaştan etkilenir. Öğrenme teşvikle artar, korkuyla azalır. Teşvikin fazla korkunun az olduğu ortamlarda öğrenme üst düzeyde gerçekleşir. Öğrenme ortamlarındaki olumlu hava da öğrenmeyi olumlu yönde etkiler.

Bu görüşe ve anlayışa göre, beyin bilgileri anlamlandırarak ve ilişkilendirerek örüntüler oluşturur. Öğretim süreci, beyin bu örüntüleri kurmasına yardımcı olacak biçimde düzenlenmelidir. Ayrıca örüntü oluşturmada duygularında önemli bir yeri vardır. Beyin parça ve bütünlüğü eş zamanlı olarak işler. Beyin ayrılmaz bir bütündür. Beynin bütün bölümleri etkileşim halindedir. Öğrenme hem odaklanmış dikkati hem de çevresel algılamayı içerir. Beyin hem dikkat ettiği bilgiyi ve hem de bilginin dışındaki çevreyi birlikte algılar.

Verilen bütün bu bilgiler tam olarak dikkate alındığında sorunun içeriğinde tanımlanan öğretim yaklaşımının Beyin Temelli Öğrenme Yaklaşımı olduğu kolayca anlaşılmaktadır. Bu nedenle sorunun doğru cevabı (D) seçeneğidir.

8. Eleştirel düşünme; olayları, olguları analiz etme, düşünce üretme ve örgütleme, görüşleri savunma,

karşılaştırmalar yapma, çıkarımlarda bulunma, tartışmaları değerlendirme ve problem çözme yeteneğidir.

Yukarıdaki tanımlamaya göre, aşağıdakilerden hangisi eleştirel düşünen bir kişinin sahip olması gereken özelliklerden biri değildir?

A) Gerçekler ve iddialar arasındaki farklılığı ayırt eder.

B) Otoritenin görüşlerini kabul eder.

C) Bir olaydaki ilgili bilgilerle ilgisiz bilgileri ayırır.

D) Ön yargıların ve bilişsel hataların farkındadır.

E) Etkili soru sorma becerisine sahiptir.

ÇÖZÜM : ELEŞTİREL DÜŞÜNME; sorgulayıcı bir yaklaşımla olayları ve durumları ele alma, irdeleyici bir bakış açısıyla yorum yaparak karar verme becerilerini içerir. Birey, karşılaştırma ve değerlendirme yaparak bir durumun, bir olayın doğru yada yanlış yönlerini belirleyip karar vererek bir sonuca ulaşır.

Eleştirel düşünme, önyargıları ve tutarlılığı değerlendirme, fikirleri, düşünceleri, iddiaları,, birincil ve ikincil bilgi kaynaklarını ayırt etme, düşüncelerin ve açıklamaların yeterliliğini ve sonuçların uygunluğunun belirleme ve değerlendirme gibi zihinsel etkinlikleri kapsar.

Eleştirel düşünce, zihnin, geçerli yöntem ve tekniklerine dayalı olarak var olan öneri ve düşünceleri değerlendirmesi, ilgili tüm etkenleri dikkate alması ve sonuçları değerlendirmesine dayanan bir düşünce biçimidir. Eleştirel Düşünce Süreci ise; bilgilerin doğruluğunu belirleme, olgular ve düşünceler arasındaki ilişkileri kavrama, farklı ve beklenmeyen durumlara açık olma ve mantıklı sonuçlara ulaşma etkinliklerine dayanır.

Başka bir anlatımla eleştirel düşünme; kuşku temelli sorgulayıcı yaklaşımla konulara bakma, yorum yapma ve karar verme becerisidir. Sebep – sonuç ilişkisini bulma, ayrıntılarda benzerlik ve farklılıkları yakalama, çeşitli kriterleri kullanarak sıralama yapma, verilen bilgilerin kabul edilebilirliğini ve geçerliliğini belirleme, analiz etme, değerlendirme, anlamlandırma, çıkarımda bulunma gibi, alt becerileri içermektedir.

Eleştirel düşünme, bireyin yaptığı gözlemlere ve ürettiği bilgilere dayanarak sonuçlara ulaşma sürecidir. Birey bu süreçte bilgiyi etkili bir biçimde elde ederek değerlendirir ve kullanır.

Eleştirel Düşünmenin yararları: Özgür düşünceyi geliştirme, problem çözme becerisi kazanma, karar verme stratejilerini güçlendirme, olaylara farklı

yönlerden bakabilme, bilgi ve görgüyü artıma ve mantıklı düşünmedir.

Eleştirel düşünen bir öğrenci; çok sayıda soru üretir ve sorar, sorunlara yeni çözümler üretmeye çalışır, düşünceleri analiz etmede ölçütler kullanır, düşünceleri ve olguları karşılaştırır, diğer insanların dinler ve geri bildirim sunar, anlamaya meraklıdır, düşüncelerini geliştirmede kanıt kullanır, ilgisiz ve yanlış bilgilere karşı gelir ve verileri inceleyerek yargılarını oluşturur.

Verilen bütün bu bilgilerin ışığında soruya bakıldığında; soruda belirtilen: Gerçekler ve iddialar arasındaki farklılığı ayırt etme, bir olaydaki ilgili bilgilerle ilgisiz bilgileri seçebilme, ön yargıların ve bilişsel hataların farkında olma ve etkili soru sorma becerisine sahip olma gibi özellikler eleştirel düşünce becerisi kazanmış olan bir bireyin özelliklerindedir.

Ancak; sorunun (B) seçeneğinde belirtilen "otoritenin görüşlerini kabul eder." İbaresıyla dile getirilen husus eleştirel düşünebilen bir bereye ait olamaz. Çünkü, soran, sorgulayan, karşılaştıran ve sebep – sonuç ilişkisini yakalayarak sonuca ulaşmak isteyen bir bireyin otoritenin görüşlerini kayıtsız şartsız kabul etmesi mümkün değildir. Bu nedenle sorunun doğru cevabı (B) seçeneğidir.

9. bir öğretmen sınıf ortamında öğrencileri bir birey olarak kabul ediyor, onları özgür olmaya özendiriyor, sorularına ve fikirlerine değer veriyor, öğrencilerin kendi kendine öğrenmelerine izin vererek onları her konuda motive ediyorsa bu öğretmen hangi tür düşünce becerisini geliştirmeye çalışmaktadır?

A) Etkin düşünme

B) Eleştirel düşünme

C) Yansıtıcı düşünme

D) Yaratıcı düşünme

E) Bilimsel düşünme

ÇÖZÜM : Öğretmen sınıf ortamında öğrencileri birer birey olarak kabul ederek onları özgür olmaya özendiriyor, onların sorularına ve fikirlerine değer veriyor ve öğrencilerin kendi kendine öğrenmelerine izin vererek onları her konuda motive ediyorsa bu öğretmenin öğrencilerde geliştirmeye çalıştığı düşünce becerisi Yaratıcı Düşünmedir.

Yaratıcı düşünme daha çok zihinsel etkinlikleri, yaratıcılık ise hem zihinsel hem de performans dayalı etkinlikleri çağrıştırmaktadır. Yani yaratıcılık, yaratıcı düşünmeyi de içine alan daha kapsamlı bir kavramdır. Yaratıcılıkta en önemli özellik özgünlük ve yeniliktir. Buradan hareketle yaratıcılık; yeni ve özgün ürünler ortaya koyma, sorunlara yeni çözümler bulma ve bir senteze ulaşma olarak tanımlanabilir.

Yaratıcı düşünmeyi sınıf ortamında geliştirebilmek için öğrencilerin kendilerini özgür hissedebilecekleri bir öğretme- öğrenme ortamında bulunmaları gerekir. Bunu sağlamak için uygun öğretme stratejisi, yöntem ve teknikler kullanılmalıdır. Bu amaçla Proje Temelli Öğrenme, Yapılandırmacılık ve Probleme Dayalı Öğrenme süreçleriyle Buluş ve Araştırma Yoluyla Öğretim Stratejilerinin yanı sıra, Drama, Benzetim, Beyin Fırtınası ve Problem Çözme gibi yöntem ve tekniklere yer verilmelidir.

Başka bir deyişle, Yaratıcılık; bir öğrenme, düşünme ve algılama biçimidir. Yeni ve orijinal fikirler geliştirme süreci olarak kabul edilir. Yaratıcı düşünme, sorunları tanımlama, duyarlı olabilme, sınırları aşma, belirsizliklerle başetme, esnek ve özgün düşünme gibi yetenekleri kapsar. Daha başka bir ifadeyle, yaratıcılık, bireyin var olan kalıplardan kurtulması, sorgulama yapması, farklı olmaya çalışması ve bilinen yollardan ayrılması eğilimlerine dayanır.

Kısaca yaratıcı düşünme; bireyin yeni, farklı, esnek, orijinal, özgün, ayırıştırıcı düşünme, alternatifli düşünme ve ürünler ortaya koymasındır. Yaratıcı Düşünmenin gelişmesi için serbest ve hoş görülü bir öğretme-öğrenme ortamı ve geniş hayal gücünü geliştirmeye olanak veren aktivitelerin yapılması gerekmektedir.

Yaratıcı Düşünme konusunda yukarıda verilen bu bilgilerin ışığında soruya bakıldığında, sorunun içeriğinde belirtilen özellikler de Yaratıcı Düşünmeyi işaret etmektedir. Bu nedenle bu sorunun doğru cevabı (D) seçeneğidir.

10. Aşağıdakilerden hangisi Yansıtıcı Düşünme' ye sahip öğrencilerin yapacağı etkinliklerden biri değildir?

A) Hayal gücünü kullanma

B) Şiir, resim, öykü gibi etkinlikleri yapma

C) Bilgilerini farklı problemlerin çözümünde kullanma

D) Düşünceleri savunabilme

E) Olaylara tek yönlü bakabilme

ÇÖZÜM : Yansıtıcı düşünme; Öğrenen bireyin, bilişsel süreçlerin ve öğrenme yeteneklerinin ya da yetersizliklerinin farkına varması içinde düşünmesi gerekmektedir. Bu amaca yönelik düşünme biçimlerinden biri de Yansıtıcı Düşünmedir. Yansıtıcı Düşünmede olgulara ve olaylara ilişkin duygu ve inançlar üzerinde durulur. Yansıtıcı düşünme, duyguları olumlu duruma getirme ve geliştirmeyi amaçlar. Bu düşünmede görüşler yalnızca basit bir biçimde sıralanmaz. Görüşler arasında anlamlı ilişkilere dayanan bir ardışıklık vardır. Bu görüş kendisinden önceki

görüŖe dayanır ve kendisinden sonraki görüŖün uygunluđuna karar verir.

Yansıtıcı düşünme becerisi daha çok öğretmenin sahip olması ve sergilemesi gereken bir düşünme çeŖsidir. Bu anlamda öğrencilerin bu beceriye sahip olabilmeleri için, öncelikle öğretmenin sahip oldukları yansıtıcı düşünme becerilerini sergilemeleri ve bu becerilerin öğrenciler tarafından kazanılabilmesi için de uygun öğrenme ortamlarının düzenlenmesi gerekir. Bu amaçla yansıtıcı düşünmeye yönelik etkinliklerin yanı sıra Proje temelli öğrenme, Yapılandırıcılık, Probleme dayalı öğrenme, İşbirlikli öğrenme süreçleri ile Buluş ve Araştırma yoluyla öğretim stratejisi ve Drama, Rol oynama, Altı şapkalı düşünme, Beyin fırtınası, Soru-cevap, Günlük yazma ve gözlem gibi yöntem ve tekniklere yer verilmelidir.

J. Dewey' e göre Yansıtma, en genel anlamda, deneyimlerin öncelikli bilgi bağlamında, yeni bilginin üretilmesi ve alternatif yolların geliştirilmesine öncülük edecek olan yolları bulmaya çalışarak analiz edilmesini içeren bilişsel bir sorgulamadır. J. Dewey, Yansıtıcı düşünmeyi, herhangi bir inanç ya da bilgiyi ve onun ulaşmayı amaçladığı sonuçları destekleyen, bir bilgi yapısını etkin, tutarlı ve dikkatli bir biçimde düşünme olarak tanımlar.

Okul öğrenmelerinin yaşama aktarılmasının (yansıtılmasının) önemi yansıtıcı düşünmeye yön vermektir. Öğrenci eğitim ortamında aktif duruma geçerek deneyimlerine bağlı olarak bilgiyi üretir. Daha sonra u bilgiyi diğerleriyle paylaşır ve yeni yaşantılara aktarır.

j. Dewey' e göre Yansıtıcı Düşünme; Dikkatli, tutarlı, alternatifli ve etkin düşünme biçimidir. Herhangi düşünme yada bilgiyi ve onun amaçladığı sonuçlara ulaşmayı destekleyen bir bilgi yapısını etkin, tutarlı ve dikkatli bir biçimde düşünmedir. Yansıtıcı düşünme becerisi daha çok öğretmenin sahip olması ve göstermesi beklenen bir süreçtir. Yansıtıcı düşünen bir öğretmen; Amaçları üzerinde düşünür, empati kurar, kendisini sorgular, açık fikirli olur ve özsaygısı yüksektir. Öğretme-öğrenme süreçlerinde karar almada ve eylemlerde bulunmada sorumluluklar üstlenir. Uygulamalarını gözden geçirir. Eleştirilere açıktır. Böylece öğrencilerde düşünce geliştirir.

Başka bir deyişle **Yansıtıcı Düşünme**; Bireyin kendisinin ve başkalarının görüşlerine açık olması, düşüncelerini açıklayabilmesi, ileriye görebilmesi ve açık davranabilmesi gibi zihinsel süreçlere dayanır. Olgular ve olaylara ilişkin inançlar, düşünceler ve duygular üzerinde durulur. Duygular olumlu duruma getirilir ve geliştirilir.

Yansıtıcı öğrenme; öğrenciyi merkeze alır. Öğrencinin düşünerek ve araştırma yaparak öğreneceği bilgiler üzerinde durmasına olanak sağlar. Bu olanağı öğretmen sağladığı için özellikle öğretmen yetiştirilmesinde yansıtıcı düşünme etkili kabul edilen bir süreçtir.

Yansıtıcı Düşünme konusunda yukarıda verilen bu bilgilerin ışığında soruya dönüldüğünde; sorunun seçeneklerinde ayrı ayrı belirtilen: Hayal gücünü kullanma, şiir, resim, öykü gibi etkinliklerde bulunma, bilgilerini farklı problemlerin çözümünde kullanma ve kendi düşüncelerini savunabilme biçiminde sıralanan özellikler Yansıtıcı düşünen bir bireye ait özelliklerdir.

Ancak, sorunun son seçeneğinde belirtilen "Olaylara tek yönlü bakma" ibaresinin anlamı yansıtıcı düşünme ile çelişmektedir. Çünkü, yansıtıcı düşünen birey olaylara tek yönlü bakmaz. Daima olaylara çok yönlü bakarak olayın bütün boyutlarını dikkate alarak bir yargıya ulaşır.

Yukarıdan beri sıralanan bu nedenlerden dolayı sorunun doğru seçeneği (E) seçeneğidir.

11. Çoklu zeka kuramına göre; kavramlar, ilkeler arasında ilişki kurma, çeşitli yollarla akıl yürütme, neden-sonuç ilişkilerini anlama ve akılcı tahminlerde bulunma, problemlere bilimsel çözümler üretme, örüntüleri kurma, sınıflama, genelleme, formülle ifade etme, hipotez kurma ve test etme gibi becerileri kapsayan zeka alanı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Sözel / Dilsel zeka

B) Mantıksal / Matematiksel zeka D) Bireysel / Özedönük zeka

C) Görsel / Uzamsal

zeka E) Sosyal / Bireylerarası zeka

ÇÖZÜM : Çoklu zeka kuramına göre, soruda sıralanan yetenekleri ve zihinsel becerileri içeren zeka alanı Mantıksal / Matematiksel zeka türüdür. Çünkü bu alan, günümüzde zekayı en çok açıklayan bilişsel yeteneklerden biridir. Mantıksal düşünme, akıl yürütme, sayıları etkili kullanma, problemlere bilimsel çözümler üretme, kavramlar arasındaki ilişki ya da örüntüleri kurma, sınıflama, genelleme, formülle ifade etme, hesaplama, hipotez kurma ve test etme, bulmaca hazırlama ve çözme ve benzetmeler yapma gibi zihinsel beceriler zekanın bu boyutuyla ilgilidir. Zekanın bu boyutunun yoğun olarak kullanan matematikçiler, mühendisler, bilgisayar programcıları ve araştırmacılar olarak sıralanabilir.

Bu verilen bilgiler dikkate alınarak soru irdelendiğinde; soruda belirtilen beceri ve yeteneklerin mantıksal / matematiksel zeka alanına girdiği hemen anlaşılmaktadır. Bu sebeplerle sorunun doğru cevabı (B) seçeneğidir.

12. Öğrenme süreci, öğrencilerin küçük gruplar halinde ortak bir amaç doğrultusunda çalışabilecekleri bir yapıda organize edilmiştir. Grup, belirlenen ortak amaca ulaşırken her üye kendi sorumluluğunda grup başarısına katkıda bulunur.

Yukarıda kısaca tanıtilan öğretim süreci aşağıdaki öğrenme yaklaşımlarından hangisiyle ilgilidir?

- A) İşbirliğine dayalı öğrenme
B) Yapılandırmacı yaklaşım Programlı öğretim yaklaşımı
C) Beyin temelli öğrenme Proje tabanlı öğrenme
D)
E)

ÇÖZÜM : Ortak bir amaç doğrultusunda, öğrencilerin küçük gruplar halinde çalışabilecekleri bir yapıda organize edilen, oluşturulan grup, belirlenen ortak amaca ulaşırken her grup üyesi de kendi sorumluluklarını yerine getirerek grup başarısına katkıda bulunan öğretim sürecinin adı İşbirlikli Öğrenme yaklaşımıdır.

İşbirlikli öğrenme; Bir konuyu öğrenmek, bir görevi yerine getirmek, bir konuya çözüm getirmek ya da bir problemi çözmek için, öğrencilerin küçük gruplar oluşturarak ortak bir amaç doğrultusunda birlikte çalışmaları yoluyla gerçekleşen bir öğretme-öğrenme yaklaşımıdır. Bir öğrenme yaklaşımı bir grupla öğrenme sürecidir. Grup öğretiminde grup üyeleri arasında üst düzeyde bir etkileşim son derece önemlidir. Öğrenciler birbirlerinin çabalarından etkilenir ve ortak bir çaba ortaya koyarlar. Her bir grup üyesinin performansı diğer grup üyelerinin performansını ve dolayısıyla grubun performansını etkiler.

Öğretim süresince İşbirlikli Öğrenmenin en önemli faydası; öğrencilerin birbirlerinden öğrenmelerini sağlama, öğrenciler arasında işbirliği, görev paylaşımı, uzlaşma, görev ve sorumluluklar alma ve arkadaşlık bağlarını geliştirmesidir.

Bu yaklaşımda öğrenme grupları oluştururken grupların heterojen yapıda olmasına özen gösterilmeli, öğretim sürecinde bireysel sorumluluklar anlayışının hayata geçirilmesine önem ve öncelik verilmelidir. İşbirlikli öğrenme gruplarında, kazanılan deneyimler öğrencileri, gelecekteki iş ve aile yaşamlarına hazırlamakta, süreçte yarışma ve rekabet duyguları yerini demokratik yaşama alışkanlığına bırakmaktadır. Bu öğrenme yolu, öğrencilerin ilgi, dikkat ve güdülenmişlik düzeylerini artırır, derse katılımı üst düzeyde sağlar ve sınıf içi disiplin sorunlarını azaltır.

Bu verilen bilgiler göz önüne alınarak soruya bakıldığında soruda tanımlanan ve verilen özellikler açısından aranan öğrenme yaklaşımı İşbirlikli Öğrenmedir. Bu nedenle sorunun doğru cevabı (A) seçeneğidir.

13. Öğretim sürecinde, öğrenme ünitelerinin küçük birimlere ayrıldığı, öğretimin bireyselleştirilerek her öğrencinin kendi hızına göre ilerleme fırsatı bulunduğu, her davranışın tek tek ve sırasıyla öğretilerek hiçbir davranışın atlanmamasını ve hatanın en aza indirilmesini temele alan öğretim

süreci aşağıdaki öğrenme yaklaşımlarından hangisiyle ilgilidir?

- A) Çoklu zeka yaklaşımı
B) Beyin temelli öğrenme
C) Programlı öğrenme
D) Modüler öğretim
E) Proje tabanlı öğretim

ÇÖZÜM : Bu soruda özellikleri belirtilen öğrenme yaklaşımı Programlı Öğretimdir. Bu yaklaşım, öğretimin bireyselleştirilmesi, hatanın en aza indirilmesi ve öğrenilecek olan her davranışın basitten karmaşığa, bilinenden bilinmeyene doğru bir sırayla tek tek ele alınarak böylece hiçbir davranışın atlanmaması ve öğretim sürecinde her öğrencinin kendi hızında ilerlemesini temele alır. Yani her öğrenci belirlenen hedef-davranışlara, bireysel farklarına uygun olarak kendi öğrenme hızıyla ulaşmaktadır.

Programlı öğretimin temeli pekiştirme ilkelerine dayanır. Bu yaklaşım, öğrenme eksikliğini anında ortaya koyar ve sürece öğrencinin aktif katılımını gerekli kılar. Programlı Öğretimin; Küçük adımlar, Etkin kalıtım, Başarı, Anında düzeltme, Kademeli ilerleme ve Bireysel hız gibi uygulama ilkeleri vardır.

Verilen bu bilgiler göz önüne alındığında ve soruda tanımlanan özelliklerle de bir araya getirildiğinde aranan öğrenme yaklaşımı Programlı Öğretim olduğu sonucuna varılmaktadır. Bu nedenlerle sorunun doğru cevabı da (C) seçeneğidir.

14. Derslerinde öğrencilerin konuştukları dili etkili kullanabilmeleri amacıyla; tartışma teknikleri, sunum yapma çalışmaları ve şiir, öykü kompozisyon yazma çalışmalarına ağırlık bir öğretmenin, Çoklu Zeka Kuramına göre hangi zeka alanını geliştirmeye çalıştığı söylenbilir?

- A) Sözel / Dilsel zeka
B) Görsel zeka Sosyal zeka
C) Doğacı zeka Bedensel zeka
D)
E)

ÇÖZÜM : Öğretmenin, özellikle öğrencilerinin konuştukları dili etkili bir biçimde kullanabilmeleri için derslerinde yürüttüğü etkinlikler Çoklu Zeka Kuramına göre Sözel / Dilsel Zeka alanını geliştirmeye yöneliktir.

Bu zeka alanı, dilin temel işlevlerini kullanabilme yeteneğidir. Dilsel zekada iletişim aracı olarak dili etkili kullanma kapasitesini ifade etmektedir. Okuma, yazma, dinleme ve konuşma bu zeka boyutunun en belirgin özellikleridir. Bu zeka alanı dilin tüm

formlarını içerir. Roman, hikaye, şiir, deneme, mektup ve kompozisyon yazma, konuşma yapma, dinleme ve anlatma becerileri bu kapsamda yer alır. Yazarlar, şairler, edebiyatçılar ve politikacılar bu zeka boyutunu ağırlıklı olarak kullanırlar.

Bu özet tanımından da anlaşılacağı üzere soruda öğretmenin derslerde ortaya koyduğu etkinliklerin amacı öğrencilerin sözel / dilsel zeka alanlarını geliştirmek ve onları yeterli hale getirmektir. Bunun için sorunun doğru cevabı (A) seçeneğidir.

15. Aşağıda belirtilen düşünce ya da fikirlere hangisi Çoklu Zeka Kuramının temel görüşlerinden birisi değildir?

- A) Her insan, çeşitli zeka alanlarının tümüne sahiptir.
- B) Her insan, çeşitli zeka alanlarından her birini yeterli bir düzeyde geliştirebilir.
- C) Çeşitli zeka alanları, genellikle bir arada karmaşık bir yapıda çalışırlar.
- D) Bir kişinin her alanda zeki olabilmesinin bir çok yolu bulunmaktadır.
- E) İnsanın üstün olan zeka alanları geliştirilebilir.

ÇÖZÜM : Howard Gardner tarafından geliştirilen Çoklu Zeka Kuramı'nın temel dayanağı, her çocuğun bir veya birkaç alanda zeka potansiyeline sahip olduğudur.

Bu kurama göre düzenlenen bir öğretim sürecinde, zekanın (8) boyutu da aynı alanda ele alınmalıdır. Bir veya birkaç boyutun ele alınması, diğer boyutların dışarıda bırakılmasıyla gerçekleşen bir öğretim süreci çoklu zeka mantığına uygun değildir. Bu anlamda sürdürülen öğretim sürecinde zeka boyutlarının tümüne yönelik etkinlikler tasarlanmalı, öğrencilerin bu etkinliklere katılarak hedeflere ulaşması sağlanmalıdır.

Bu yaklaşıma göre; İnsanlar doğuştan bütün zeka alanlarına değişik miktarlarda sahiptirler. Her insan, sahip olduğu zeka boyutları açısından birbirinden farklıdır. Çünkü herkesin farklı bir kişiliği, karakteri ve zeka profili vardır. Zekanın boyutları arasında dinamik bir ilişki söz konusudur. Zekanın boyutları belli bir uyum içinde çalışır. Zeka çok yönlüdür, ancak kendi içerisinde bir bütündür. Zeka sadece değişmekle kalmaz, aynı zamanda başkalarına öğretilir ve eğitimle geliştirilebilir. İnsan zekası, insandaki beyin ve zihin sisteminin etkileşimi sonucunda ortaya çıkan çok önlü bir olgudur. Zekanın gelişiminde kişisel alt yapı, kalıtım, çevre, kültür ve tutumlar çok önemlidir.

Bu bilgilerin ışığında soruya bakıldığında; soruda belirtilen her insanın zeka alanlarından birini

geliştirebileceği, çeşitli zeka alanlarının karmaşık bir yapıda bir arada çalıştığı, bir bireyin her alanda zeki olabilmesinin bir çok yolunun olduğu, her insanın çeşitli zeka alanlarının tümüne yönündeki görüş ve düşünceler çoklu zeka kuramının felsefesine uygundur.

Ancak son seçenekte belirtilen "insanın üstün olan zeka alanları geliştirilmelidir" cümlesiyle belirtilen görüş çoklu zeka kuramına aykırıdır. Çünkü, bu kuram, bireyin sahip olduğu zeka boyutlarının tümünün geliştirilmesini öngörmektedir. Belirtilen bu nedenle sorunun doğru cevabı (E) seçeneğidir.

16. İşbirlikli öğrenme sürecinde öğrenci kazanımlarına ulaşılması için, sağlanması gereken koşullar içinde aşağıdaki hangisi bulunmaz?

- A) Öğrencilerin birbirinden öğrenmesini sağlama
- B) Heterojen gruplar oluşturma
- C) Üst düzey zihinsel becerileri geliştirme
- D) Öğrencileri kendi aralarında yarıştırmaya
- E) Okula ve derse karşı olumlu tutumlar kazandırma.

ÇÖZÜM : İşbirlikli Öğrenme sürecinde, öğrenci kazanımlarına ulaşılması için sorunun içeriğinde belirtilen koşullardan; öğrencilerin birbirinden öğrenmesini sağlama, çalışma gruplarını oluştururken heterojen yapıda olmasına dikkat etme, sürdürülecek etkinliklerle öğrencilerin üst düzey zihinsel becerilerini geliştirme, okula ve derse karşı olumlu tutum ve davranışlar kazandırma gibi hususlar İşbirlikli Öğrenmenin temel anlayışına uygundur.

İşbirlikli Öğrenme özünde, bir grupla öğrenme sürecidir. Her birey bağımsız olarak işin bir kısmını yapar, ama bunun yanında işbirliği için öğrenciler birbirine yardımcı olur ve sonuçta ortaya grup olarak bir ürün koyar. Başarı, tek tek grup bireylerinin katkılarıyla elde edilmiş bir grup başarısıdır. Süreçte, öğrenciler arasında rekabet değil bir dayanışma ve yardımlaşma vardır. Yarışma ve rekabet duyguları yerini demokratik yaşam alışkanlığına bırakır.

Bu nedenlerle sorunun (D) seçeneğindeki "Öğrencileri kendi aralarında yarıştırmaya" ibaresiyle belirtilen görüş ve düşünce İşbirlikli Öğrenme yaklaşımının temel felsefesine taban tabana zıttır ve aykırıdır.

O bakımdan soruda aranan doğru cevap (D) seçeneğinde belirtilmiştir.

17. Bir edebiyat öğretmeni, öğrencilere dönem sonu performans ödevi olarak edebiyatımızdaki

belirli dönemlere ait üç eseri incelemelerini, bu eserlerin ait oldukları edebi akıma uygunluğunu değerlendiren ve eserler arasındaki benzerliklerle farklılıkları açıklayan bir rapor hazırlamalarını istemiştir.

Bu öğretmenin öğrencilerinde geliştirmeyi amaçladığı düşünce becerisi aşağıdakilerden hangisidir?

A) Yaratıcı düşünme

B) Yansıtıcı düşünme

C) Eleştirel düşünme

D) Bilimsel düşünme

E) Analitik düşünme

ÇÖZÜM : Edebiyatımızda belirli dönemlere ait üç eseri inceleyerek bu eserlerin ait olduğu edebi akıma uygunluklarını değerlendirme, eserler arasındaki benzerlikleri ve farklılıkları tespit ederek buna ilişkin bir RAPOR hazırlama çalışması yapma eleştirel düşünmeyi gerektiren bir faaliyettir.

Çünkü, eleştirel düşünme; fikirleri, düşünceleri ve iddiaları birbirinden ayırt etme, önyargıların, tutarlılığın, düşüncelerin ve açıklamaların yeterliliğini ve sonuçların uygunluğunu belirleme ve değerlendirme gibi zihinsel etkinlikleri kapsar.

Eleştirel düşünme; temelde bilgiyi etkili bir biçimde elde etme, değerlendirme ve kullanma yeteneğine ve eğilimine dayanır. Eleştirel düşünme süreci, bilinenlerin doğruluğunu belirleme, olgular ve düşünceler arasındaki ilişkileri kavrama ve mantıklı sonuçlara ulaşma etkinliklerine dayanır.

Kısaca Eleştirel Düşünme; Sorgulayıcı bir yaklaşımla olayları ve durumları ele alma, irdeleyici bir bakış açısıyla yorum yapma ve karar becerilerini içerir. Birey karşılaştırma veya değerlendirme yaparak bir durumun doğru ya da yanlış yönlerini belirler ve karar vererek bir sonuca ulaşır.

Bu verilen bilgilere göre soruda belirtilen performans ödevi de böyle bir çalışmanın yapılmasını gerektiren bir iştir. Bu işin yapılmasında inceleme, sorgulama, ayırt etme, karşılaştırma ve değerlendirme yapılarak sonuca ulaşılabilir. Bu da öğrencilerde eleştirel düşünmenin geliştirilmesi amacıyla hazırlanmış ve tasarlanmış bir öğretim sürecidir.

Açıklanan bu sebeplerle sorunun aranan doğru cevabı (C) seçeneğidir.

18. Matematik dersinde; alan, çevre ve hacim hesapları ile ilgili konuları, Coğrafya dersinde, güneş ışınlarının yansıma açılarıyla ilgili konuları kapsayacak bir senaryoyu temele alarak "Kendi evimizi kendimiz çizecek olsak nasıl bir ev yapardık?" sorusu ile uzun dönemli bir çalışmaya başlayan ve bu iş için gereken rolleri sınıf içinde

dağıtarak küçük gruplar oluşturan bir öğretmenin seçtiği yol aşağıdakilerden hangisi olabilir?

A) Programlı öğretim

B) Modüler öğretim
Yapılandırmacı yaklaşım

C) İşbirlikli öğretim
Proje tabanlı öğrenme

D)

E)

ÇÖZÜM : Seçilen senaryo' ya göre konuyu belirleyerek sınıfta bu iş için küçük çalışma grupları oluşturan, gereken rolleri sınıf içinde dağıtarak bu gruplarla uzun dönemli bir çalışmaya başlayan öğretmenin uygulamaya koymak istediği öğrenme yolu Proje Tabanlı Öğrenme Yaklaşımıdır.

Bir konu hakkında derinlemesine araştırma yapma PROJE ÇALIŞMASI, ortaya konulan ürüne PROJE ve bu sürece de PROJE TABANLI ÖĞRENME denir. Bu yaklaşım, bireysel ya da grup olarak, gerçek yaşamla ilişkili problemlerin çözümünü amaçlayan öğrenci merkezli bir öğretim-öğrenme yoludur. Öğrencilerin gerçek yaşam problemleriyle uğraşmaları, kendi kurguladıkları ortamlarda yaratıcılıklarını gerçekleştirmeleri, hayal gücünü kullanmaları, işbirliği içinde çalışmalarını, öğrencilerin bilgi toplama, örgütleme, üretme ve bilgiyi paylaşma yollarını öğrenmeleri bu yaklaşımın ana eksenini meydana getirir.

Proje Tabanlı Öğrenme, öğrencilerim bağımsız düşünme ve bağımsız çalışma becerilerini kullanarak, sahip oldukları yaratıcılık ve hayal gücü çerçevesinde bireysel ya da grup olarak kendilerine özgü bir ürün ortaya koyma sürecidir.

Proje tabanlı öğrenme yaparak yaşayarak öğrenmeyi sağlar. Bu süreçte öğrenci ve öğretmen rolleri geleneksel yaklaşımdan farklıdır. Öğrenciler hedeflerini kendileri belirler. Öğrenci merkezli olan bu süreçte öğretmenin rolü yönlendirici kılavuz olarak tanımlanır. Değerlendirmede ise en önemli nokta, sadece ortaya koyulan ürünün değerlendirilmesi değil, ürünle birlikte sürecinde değerlendirilmesidir.

Bu bilgiler temel alınarak soruya bakıldığında, Öğretmenin seçtiği senaryo' ya uygun konuyu belirleyerek çalışma gruplarıyla yapmayı tasarladığı öğretim biçimi Proje Tabanlı Öğrenme yaklaşımıdır.

Sıralanan bu nedenlerle sorunun doğru cevabı (E) seçeneğidir.

19. Aşağıdakilerden hangisi Yapılandırmacı Öğrenme Kuramına göre yanlıştır?

A) Tek bir doğru olmadığı düşünülür.

B) Ürün kadar süreçte değerlidir.

C) Zihinsel süreçler öğrenmede önemlidir.

D) Öğretim hedefleri önceden öğretmen tarafından belirlenir.

E) Esnek bir içerik yapısı vardır.

ÇÖZÜM : Yapılandırıcı anlayış, bilginin bireyden bağımsız olmadığı ve bilginin birey tarafından zihinde oluşturulduğu görüşünü temele alır. Özüde öğrencinin bilgiyi yapılandırması ve uygulaması vardır. Bunda bilginin tekrarı değil, bilginin transferi ve yeniden yapılandırılması söz konusudur.

Yapılandırmacı sınıf ortamı, bilgilerin sınıfa aktarıldığı bir yer değil, öğrencinin etkin katılımının sağlandığı, sorgulama ve araştırmaların yapıldığı ve problemlerin çözüldüğü bir yerdir. Kısaca bu yaklaşımın en önemli özelliği, öğrencinin bilgiyi yapılandırmasına, oluşturmaya, yorumlamasına ve geliştirmesine fırsat vermesidir. Öğrenci, sadece dinlemek ve okumak yerine, tartışma, fikirlerini savunma, hipotez kurma, sorgulama ve fikirlerini paylaşma gibi faaliyetlerle öğrenme sürecine etkin katılım yoluyla öğrenmesini gerçekleştirir. Bireylerin etkileşimi önemlidir. Öğrenciler bilgiyi olduğu gibi kabul etmezler, bilgiyi yaratır ya da yeniden keşfeder.

Yapılandırıcı öğrenmede asıl olan, bilginin öğrenci tarafından kabul edilmesi değil, öğrencinin bilgiden nasıl bir anlam çıkardığıdır. Bilgi, öğrencinin var olan değer yargıları ve yaşantıları tarafından üretilir. Yapılandırmacılıkta bilgi, onu yapılandıran bireyden bağımsız değildir. Bireyin gelişim ve öğrenme özellikleri, bireysel farkları, zihinsel yapısı ve önkoşul öğrenmeleri bilginin yapılandırılmasında son derece etkilidir. Her yeni bir öğrenme, öğrencinin zihinsel yapısında değişimlere neden olan içsel bir deneyimdir.

Verilen bu bilgilere göre bu yaklaşımı uygulayan yapılandırmacı bir öğretmen, öğrencilere uygun etkinlikler yaratma, öğrencilerin hem birbirleriyle hem de kendisiyle iletişim kurmalarını cesaretlendirme, işbirliğine teşvik etme, öğrencilerin fikirlerini, düşüncelerini ve sorunlarını açıkça ve serbestçe ifade edebilecekleri eğitim ortamlarını oluşturma gibi rolleri yerine getirmek durumundadır. Bu anlamda öğretmen, yol gösterici ve rehberdir. Öğretmenler, problemleri öğrenciler için çözmek yerine, öğrencinin çözümlenmesi için demokratik bir öğrenme ortamı hazırlarlar. Yapılandırıcı öğretmen, kuzey yıldızı gibidir. Öğrencinin nereye gideceğini söylemez, fakat yolunu bulmasına daima yardımcı olur.

Bu açıklamadan da anlaşılacağı gibi Yapılandırıcı Yaklaşımda soruda belirtildiği biçimde, öğretimin hedeflerinin daha önceden öğretmen tarafından belirlenmesi bu yaklaşımın özüne ve esprisine aykırıdır. Yukarıda da belirtildiği gibi yapılandırıcı öğretmen bu süreçte yol gösterici ve rehberdir. Öğretimin hedeflerini önceden belirlemek gibi bir misyonu ya da işlevi söz konusu olmaz.

Açıklanan bu nedenlerden dolayı, sorunun doğru cevabı (D) seçeneğidir.

20. Öğretmen, sosyal bilgiler dersinde yaptığı sınavda öğrencilere problem durumları vermiş ve öğrencileri sınavdaki çözüm yöntemlerine göre değerlendirmiştir. Öğretmen bu sınavda hangi zeka alanına sahip öğrencilerin daha başarılı olmalarını bekleyebilir?

A) Sözel / Dilsel

B) Görsel /

Uzamsal
Bireylerarası

D) Sosyal /

C) Mantıksal /

Matematiksel

E) Doğacı zeka

ÇÖZÜM : Soruda belirtilen öğretmen, sosyal bilgiler dersinin sınavında öğrencilere, sınavda yoklamak istediği konuları problem biçiminde vererek değerlendirmeyi de öğrencilerin sınavdaki çözüm yöntemlerine göre yapacağı için bu öğretmen ağırlıklı olarak mantıksal / matematiksel zeka türüne sahip öğrencilerin daha başarılı olmalarını bekleyebilir.

Çünkü, bu zekaya sahip öğrenciler, sayısal ve mantıksal yapıları kavrama, sayıları etkili kullanma, problemlere bilimsel çözümler üretme, kavramlar arasındaki ilişki ya da örüntüleri kurma, sınıflama, genelleme, formülle ifade etme, hesaplama, hipotez kurma ve test etme, sonuç çıkarma, bağlantıyı ve ilişkileri ayırt etme, karmaşık hesaplamalar yapabilme ve bilimsel yöntemi kullanma becerisine sahiptir.

Dolayısıyla bu tür beceri ve yeteneklere sahip öğrencilerin sınavda daha başarılı olmaları beklenebilir. Onun için sorunun doğru cevabı da (C) seçeneğidir.

VI. BÖLÜM : ÇAĞDAŞ ÖĞRETME - ÖĞRENME YAKLAŞIMLARI

- MEVCUT KONU
TESTİNE (1) SORU YAZILMASI

1. Aşağıdakilerden hangisi Çoklu Zeka Kuramının uygulama ilkelerinden birisi değildir?

(Cevap : C)

- A) İnsanlar bütün zeka alanlarına değişik miktarlarda sahiptir.
- B) Her öğrencinin farklı bir kişiliği, karakteri ve zeka profili vardır.
- C) Öğrenciler kendi zekalarını arttırma ve geliştirme yeteneklerine sahiptir.
- D) Zeka başkalarına öğretilemez ve doğuştan ve genetikten kazanılır.
- E) Farklı zeka alanları, bir arada ve belli bir uyum içinde çalışırlar.

(Cevap : D)

VI. BÖLÜM : ÇAĞDAŞ ÖĞRETME - ÖĞRENME YAKLAŞIMLARI

- KONU TESTİ II İÇİN (20)

SORU YAZILMASI

1. Programlı öğretim yaklaşımında "etkin katılım" ilkesine göre öğrencinin öğretim sürecine katılımı aşağıdakilerden hangisi ile sağlanır?

- A) Ünite küçük bilgi birimlerine ayrılır.
- B) Öğrenciye anında dönü verilir.
- C) Öğrenci bireysel hızına göre ilerler.
- D) Öğrenci yöneltilen sorulara cevap verir.
- E) Öğrenci doğru cevabı verdiğiğinde pekiştireç sunulur.

(Cevap : D)

2. Aşağıdakilerden hangisi "yapısalcı öğrenme" yaklaşımının özelliklerinden biri değildir?

- A) Bilgi derinlemesine incelenir.
- B) Tek doğru yerine çoklu gerçekler vardır.
- C) Öğrencilere bilgiler anlamlı olarak aktarılır.
- D) Öğrencinin aktif olduğu yöntemler kullanılır.
- E) Öğrenmede zihinsel süreçler önemlidir.

3. Aşağıdakilerden hangisi sınıfta öğrencilerin eleştirel düşünme becerilerini geliştirmeyi amaçlayan bir öğretmenin kullanacağı sorular arasında yer almaz?

- A) Bu konuda ne düşünüyorsunuz?
- B) İnsanlara yardım etmek iyi midir?
- C) İnsanları dinlemekten hoşlanmadığınız zamanlar olur mu?
- D) Siz olsaydınız neler hissederdiniz?
- E) Neden düşüncelerime katılmıyorsunuz?

(Cevap : E)

4. Aşağıdakilerden hangisi Programlı Öğretim yaklaşımının ilkelerinden birisi değildir?

- A) Küçük adımlar
- B) Etkin katılım
- C) Grup başarısı
- D) Anında dönüt – düzeltme
- E) Bireysel hız

(Cevap : C)

5. Aşağıdakilerden hangisi "Yapısal Öğrenme" yaklaşımında gerçekleştirilen uygulamalarından birisi değildir?

- A) Öğrenci öğrenmeden sorumlu ve öğretim sürecinde aktiftir.
- B) Öğretmen öğretmez, deneyimler yaşatır.
- C) Bilgiler hiyerarşik bir sırada ve yapıda sunulur.
- D) Gözlem, koleksiyon, sergi, tartışma gibi teknikler uygulanır.
- E) Öğrencinin özgüvenini ve sorumluluğunu geliştirir.

(Cevap : C)

6. Aşağıdakilerden hangisi İşbirlikli Öğrenme yaklaşımında ortaya çıkabilecek durumlardan birisi değildir?

- A) Farklı tür ve özelliğe sahip (heterojen) öğrenciler gruplaştırılır.

B) Öğrenciler arasında rekabet duyguları geliştirilir.

C) Görevler ve sorumluluklar paylaşılır.

D) Değerlendirme bireyler ve gruplar için yapılır.

E) Öğrencilerin sosyalleşme sürecini geliştirir.

(Cevap : B)

7. Bir öğretme – öğrenme yaklaşımının temel özellikleri şunlardır:

– Öğretmen öğretmez, deneyimler üzerinde yaşantılar sağlar.

– Öğrenme sürecinde sorumlu aktif olan öğrencidir.

– Bilgi bireylerden bağımsız olarak vardır.

– Bilginin doğruluğundan çok üretilmesi ve kullanılabilirliği önemlidir.

Bu öğretme – öğrenme yaklaşımı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Yapısalcı öğrenme tabanlı öğrenme

D) Proje

B) Çoklu zeka yaklaşımı temelli öğrenme

E) Beyin

C) İşbirlikli öğrenme
(Cevap :A)

8. Öğretmen sınıfta odak nokta olmaktan kasıtlı olarak geri durur ve üyeler arasındaki etkileşimi pekiştirmeye gayret eder. Öğrenciler küçük gruplar halinde birbirlerinin öğrenmesine yardımcı olurlar. Öğrenci hem kendisinin hem de grup arkadaşlarının konuyu en iyi biçimde anlaması için çalışır. Aralarında görevler ve sorumluluklar paylaşılır.

Yukarıda belirtilen özelliklere sahip olan öğretme – öğrenme yaklaşımı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Programlı öğretim öğrenme

D) İşbirlikli

B) Modüler öğretim temelli öğrenme

E) Beyin

C) Çoklu zeka yaklaşımı
(Cevap : D)

9. Programlı öğretim yaklaşımında, öğretim etkinlikleri sırasında soruya verilen cevabın doğru veya yanlış olduğunu kontrol ederek yanlışların düzeltilmesiyle başarının yükseltilmesi hangi uygulama ilkesi temel alınarak yapılmaktadır?

A) Bireysel hız ilkesi
Başarı ilkesi

D)

B) Anında düzeltme ilkesi
Küçük adımlar ilkesi

E)

C) Etkin katılım ilkesi

(Cevap : B)

10. Aşağıdakilerden hangisi Çoklu Zeka Yaklaşımının bir sınıfta uygulanmasına yön veren en doğru yaklaşımdır?

A) Derslerde ağırlıklı olarak sayısal ve sözel zeka alanlarına yer vermek.

B) Her öğrencinin baskın olan zeka alanını belirleyerek dersleri buna göre düzenlemek.

C) Bir dersi birden çok zeka alanına göre düzenlemek.

D) İşlenecek konuları özelliklerine göre zeka alanlarını belirlemek.

E) Öğrencilerin içsel zekalarının geliştirilmesi.

(Cevap : C)

11. Temelinde öğretimin bireyselleştirilmesi, hatanın en aza indirilmesi, öğretilecek davranışların tek tek ve sırasıyla öğretilmesi ve hiçbir davranışın atlanmamasına ve öğrencinin kendi hızında ilerlemesini öngören, temelinde pekiştirme ilkeleri bulunan öğretme-öğrenme yaklaşımı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Programlı öğretim İşbirlikli öğrenme

D)

B) Modüler öğretim Proje tabanlı öğrenme

E)

C) Mikro öğrenme
(Cevap : A)

1. - Dinleme, okuma ve tartışma yoluyla öğrenir.

- Öykü anlatma, şiir okuma ve yazma konularında isteklidir.

- İkna edici konuşmalar yapar.
- Yaşına göre gelişmiş bir kelime haznesi vardır.

Yukarıda belirtilen özellikler çoklu zeka kuramının hangi zeka türünü tanımlamaktadır?

- A) Görsel / Uzamsal zeka Doğa zekası D)
- B) Sözel / Dilsel zeka İçe dönük (Bireysel) zeka E)
- C) Sosyal / Bireyler arası zeka B) (Cevap : B)

13. Öğrencilerin duygu ve düşüncelerini paylaşma, bir gruba ait olma, yardımlaşma, sevgi ve saygı gibi sosyal davranışları kazanmaları amacıyla kullanılacak en etkili öğrenme yaklaşımı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Programlı öğretim İşbirlikli öğrenme D)
- B) Modüler öğretim Beyin temelli öğrenme E)
- C) Mikro öğrenme (Cevap : D)

14. İşbirlikli öğretim sürecinde öğretim grupları oluşturulurken aşağıdakilerden öncelikle hangisi dikkate alınmalıdır?

- A) Grup oluşturma öğrenci tercihlerine bırakılmalıdır.
- B) Öğrencilerin sosyo-ekonomik düzeylerine göre grup oluşturmalıdır.
- C) Bir arada olmak isteyen öğrenciler aynı grupta olmalıdır.
- D) Başarılı ve başarısız öğrencilerden ayrı ayrı gruplar oluşturularak öğrencilerin seviyelerini dikkate alındığı seviye grupları yapılmalıdır.
- E) Farklı farklı ilgi ve yetenekteki öğrenciler bir araya getirilmelidir.

(Cevap : E)

15. Aşağıda verilen çoklu zeka alanı ile bu alana ilişkin kullanılacak öğretim etkinlikleri eşleştirilmiştir. Bu eşleştirmelerden hangisi yanlıştır?

Zeka Alanı Etkinliği Öğretim

-
- A) Mantıksal / Matematiksel - Bulmaca hazırlama ve çözme, Satranç ve Dama oynama,
- Hipotez kurma test etme
- B) Görsel / Uzamsal - Boyama çalışması, çizme, şekil verme.
- C) Bedensel / Kinestetik - Şiir, öykü, kompozisyon yazma, kelime oyunları oynama,
- konuşma ve anlatma
- D) Sosyal / Bireylerarası - Grup çalışması, sosyal ilişkilere girme
- E) Müziksel / Ritmik zeka - Ritim tutma, müzik aletlerini çalma,seslere duyarlılık, söyleme. şarkı

(Cevap : C)

16. “ Öğretmen öğrencilerinin nereye gideceğini söylemez. Fakat kuzey yıldızı gibidir yolunu bulmasına yardımcı olur.”

Öğretim sürecinde öğretmenin temel görevini ifade eden yukarıdaki açıklama aşağıdaki öğretme – öğrenme yaklaşımlarımdan hangisiyle ilgilidir?

- A) Çoklu zeka kuramı D) İşbirlikli öğrenme
- B) Beyin temelli öğrenme E) Yapılandırmacılık
- C) Proje tabanlı öğrenme (Cevap : E)

17. Aşağıdakilerden hangisi yaratıcı düşünmeyi geliştirme amacıyla yapılması etkinliklerden birisi değildir?

A) Problem çözme sürecine ağırlık verme.

B) Standartlaştırılmış öğretim hedeflerini kazandırma.

C) Hipotezler (denenceler) üretme ve test etme.

D) Öğrenci ilgi ve yeteneklerini ön planda tutma.

E) Hoşgörüyü dayalı bir öğrenme ortamı geliştirme. (Cevap : B)

18. Bir eğitim fakültesinde Sınıf Öğretmenliği Ana Bilim Dalı' ndaki bir öğretim üyesi, öğrencilerinin ilköğretim 4. ve 5. sınıflarda okutulan ders kitaplarını biçim ve içerik olarak iki ana kriter de incelemelerini istemiştir. Öğrenciler incelemelerinin sonucunda bu kriterlerin, dersi hedeflerine ve öğrencilerin gelişim özelliklerine uygunluğunu değerlendirerek rapor hazırlamışlardır.

Öğretim üyesinin bu etkinlikte öğrencilerine geliştirmeyi amaçladığı düşünme becerisi aşağıdakilerden hangisidir?

A) Yansıtıcı düşünme D) Eleştirel düşünme

B) Yaratıcı düşünme E) Analitik düşünme

C) Bilimsel düşünme (Cevap : D)

19. Proje Tabanlı Öğrenme dikkate alındığında aşağıda belirtilen ifadelerden hangisi yanlıştır?

A) Öğrenme faaliyetleri bireysel ya da grup etkinlikleriyle yürütülür.

B) Sürecin değerlendirilmesi yerine ürünün değerlendirilmesi önerilir.

C) Öğrenme, önceden oluşturulmuş bir senaryo ve roller çerçevesinde gerçekleştirilir.

D) Öğrenme etkinliklerinin gerçekleşmesi için farklı disiplinlerin (bilim alanlarının) etkileşimi gerekir.

E) Farklı farklı öğrenme stilleri için çoklu ortamlar oluşturulur.

(Cevap : B)

20. Bir sınıf öğretmeni "Ege Bölgesi" ünitesini işlerken öğrencilere bölgenin haritasını gösterebilir, bölgeye özgü türküleri dinletebilir, bölgenin özelliklerini yansıtan bulmacalar hazırlatabilir, bölgeye özgü oyunları oynatabilir.

Öğretme-öğrenme sürecinde yukarıdaki etkinlikleri yapan öğretmenin davranışları aşağıdaki öğrenme yaklaşımlarının hangisine daha uygun düşmektedir?

A) İşbirlikli öğrenme Yapılandırmacılık D)

B) Proje tabanlı öğrenme Programlı öğretim E)

C) Çoklu zeka yaklaşımı (Cevap : C)

VII. BÖLÜM : EĞİTİM-ÖĞRETİM SÜRECİNDE YARARLANILAN ARAÇ-GEREÇLER

VE ETKİLİ KULLANIMI.

- (10) ADET KONU TESTİ SORU İLAVESİ YAPILMASI.

1. Aşağıdakilerden hangisi bir materyal seçiminde uygulanacak ölçülerden birisi olamaz?

A) Seçilen materyal öğretim programıyla uyumlu olmalıdır.

B) Materyalin içerdiği mesajlar doğru ve güncel olmalıdır.

C) Materyalde açık ve anlaşılır bir dil kullanılmalıdır.

D) Materyal öğretmenin sınıfta hakimiyetini sağlayıcı özelliklere sahip olmalıdır.

E) Materyal öğrenciyi güdüleyici ve ilgiyi sürekli tutacak özelliklere sahip olmalıdır.

(Cevap : D)

2. Bir tepegöz saydamı hazırlanırken aşağıdaki araçlardan hangileri kullanılabilir?

A) Asetat kalemi D) Tarayıcı

B) Bilgisayar yazılımı E) Hepsi

C) Fotokopi makinesi (Cevap : E)

3. Bir tepegöz yansıması hazırlarken aşağıdakilerden hangisi uyulması gerekli kurallardan birisi değildir?

F) Bir satırda (6) sözcük ve her yansıda (6) veya daha az sayıda satır yer almalıdır.

G) Metinler yazılırken süslü yazı tiplerinin kullanılmasına özen gösterilmelidir.

H) Yansılar karmaşık düşünceleri ardışık bir yapıda sunabilmelidir.

İ) Metindeki satırlar arasında yeterli bir boşluk olmalıdır.

J) Mümkün olan en az düzeyde metin kullanılmalıdır.

(Cevap : B)

4. Yansıtıcılarla ilgili olarak aşağıda verilen ifadelerden hangisi yanlıştır?

A)Yansıtıcılar öğretim etkinliklerini görsel hale getiren araçlardır.

B) Tepegöz, saydam bir madde üzerindeki yazı, resim vb. şeyleri büyülterek bir ekrana yansıtan ders aracıdır.

C) Fotoğraf, resim, kitap sayfası gibi şeffaf olan materyalleri erkana yansıtmaya yarayan araca SLAYT, Projektörü denir.

D) Video projektörü bir bilgisayara bağlandığında, bilgisayar ekranında her ne görüntüleniyorsa bu projektör aracılığıyla bir ekrana yansıtılır.

E) Hiçbirisi.

(Cevap : C)

5.Aşağıdakilerden hangisi öğretim materyallerinin öğrenme sürecine katkılarında birisi değildir?

A) Öğretim materyali kullanımı öğretimin daha ilginç olmasını sağlar.

B) Öğretim materyali kullanımı öğretimin standartlaşmasını sağlar.

C) Öğretim materyali kullanımı öğrenmenin niteliğini artırır.

D) Öğretim materyali kullanımı öğretim için gerekli süreyi uzatır.

E) Öğretim materyali kullanımı öğrencilerin öğrenme isteklerini artırır.

(Cevap : D)

6. Aşağıdakilerden hangisi görsel ve işitsel araçların öğretim sürecinde kullanımındaki asıl amaçlarından biri değildir?

A) Öğrenme güdüsünü (motivasyonu) arttırmak.

B) Grup çalışmalarını desteklemek.

C) Öğretme yöntemlerini genişletmek.

D) İleri düzeyde düşünme becerisinin gelişmesini desteklemek.

E) Görsel-İşitsel araçların etkinliğini araştırmak.

(Cevap : E)

7. Amerikalı eğitim teknolojü EDGAR DALE, "Yaşantı Konisi" adını verdiği bir modelle eğitimde kullanılan araç, gereç ve materyalleri sınıflandırmıştır.

Aşağıdakilerden hangileri bu modelin dayandığı bilimsel ilkelerdir?

1) Öğrenme işlemine katılan duyu organlarımızın sayısı ne kadar fazla ise o kadar iyi öğrenir ve o kadar geç unuturuz.

2) En iyi öğrendiğimiz şeyler kendi kendimize yaparak öğrendiğimiz şeylerdir.

3) En iyi öğretim, soyuttan somuta ve karmaşıktan basite doğru giden öğretimdir.

4) Öğrendiğimiz şeylerin çoğunu gözlerimizin yardımı ile öğreniriz.

5) Hiç birisi.

A) 1 , 2 D)
1 , 2 , 3 , 4

B) 1 , 2 , 4 E) 3

C) 3 , 5

(Cevap : B)

8. Aşağıdakilerden hangisi, Bilgisayar Destekli Eğitimin (BDE) olumlu yanlarındanıdır?

A) BDE öğrencileri hazırcılığa itebilir.

B) BDE bireyin sosyalleşmesini olumsuz yönde etkileyebilir.

C) BDE' de öğrenmeler daha kalıcı olabilir.

D) BDE sağlık sorunları yaratabilir.

E) BDE duyuşsal gelişimi olumsuz etkileyebilir.

(Cevap : C)

9. Aşağıdakilerden hangisi, Bilgisayar Destekli Öğretimin (BDÖ) amaçlarından birisi değildir?

A) BDÖ' de zamandan tasarruf sağlanır.

B) BDÖ' de bilgiye ulaşım kolaydır.

C) BDÖ bireyi araştırmacılığa yöneltir.

D) BDÖ bireyi bireyselleştirmeye yöneltir.

E) BDÖ görsel işitsel araçlarla çalışmalar yapmaya yöneltir.

(Cevap : E)

10. Bir materyalin çekici olabilmesi için aşağıdaki özelliklerden hangilerini taşıması gerekir?

1) Materyal, bireylerin dikkatlerini sürekli ve canlı tutabilecek özelliklere sahip olmalıdır.

2) Materyal, dikkat çekici uyarıcılar içermelidir.

3) Materyal, şaşırtıcı uyarıcılar içermelidir.

4) Materyal etkileşimlilik özelliğine sahip olmalıdır.

A) 2 , 3 , 4 D)

1 , 2 , 3 , 4

B) 1 , 4 E)

Hiçbiri

C) 2 , 3

(Cevap : D)

-

-

-

VIII. BÖLÜM : ÖĞRETİM PLANLARI

- (11) ADET ÇÖZÜMLÜ TEST SORUSU YAZILMASI

- (11) ADET İLAVE KONU TESTİ İÇİN SORU YAZILMASI

1. Bir öğretmen, öğretimi planlarken aşağıdakilerden hangisini temele alır?

A) Öğretim ortamının özelliklerini

B) Öğrencilerin ilgi ve ihtiyaçlarını

C) Okulun sosyo-ekonomik çevresini

D) Öğretim programını

E) Ailelerin ve okul yönetimini isteklerini

ÇÖZÜM : Öğretmen, öğretimi planlarken öncelikle öğretim planını temele alır. Çünkü, öğretim planları, öğretim programını yaşama geçirmek ve belirlenmiş hedeflere ulaşmak için uygun öğretim süreçleri düzenlemek adına yapılır ve kullanılır.

Doğaldır ki planlamada; öğretim ortamının özellikleri, öğrencilerin ilgi ve ihtiyaçları, okulun sosyo-ekonomik ve sosyo-kültürel çevresi de göz önünde bulundurulur. Ancak; öğretim planlanırken esas itibarıyla temele alınacak öğretim programıdır. Bu nedenle de sorunun doğru cevabı (D) seçeneğidir.

2. Öğretmen öğretimi planlarken, sınıfın değişen koşullarıyla başa çıkmalı ve öğrencilerin ilgi, ihtiyaç ve beklentilerini karşılamalıdır.

Bu açıklama, planın hangi niteliğini ön plana çıkarmaktadır?

A) Açık ve anlaşılır olma

B) Bilimsel olma

C) Öğretim ilkelerine uygun olma

D) Esnek ve işlevsel olma

E) Öğretimin hedeflerine uygun olma

ÇÖZÜM : Öğretmen, öğretim sürecini planlarken, sınıfın değişen koşullarıyla başa çıkmak ve öğrencilerin ilgi, ihtiyaç ve beklentilerini karşılamak için, planı esnek ve işlevsel hazırlamalıdır. Çünkü esnek ve işlevsel plan ancak yukarıda belirtilen ihtiyaçlara ve beklentilere cevap verebilir.

Bu nedenle sorunun doğru cevabı (D) seçeneğidir.

3. Aşağıdakilerden hangisi. Öğretmenin öğretimi planlaması sırasında dikkat edeceği noktalardan biri değildir?

A) Öğretimin hedeflerine uygun olma

B) Öğretim ilkelerine uygun olma

C) Ekonomik olma

D) Bilimsel olma

E) Ailelerin isteklerini dikkate alma

-

CÖZÜM : Öğretmenin, öğretim sürecini planlaması sırasında planın öğretimin hedeflerine uygunluğunu gözetir. Öğretim ilkeleriyle uyum içinde olmasına özen gösterir. Ayrıca planın ekonomik olmasına, basma kalıp biçim ve içerikten uzak olmasına dikkate alır. Fakat, öğretim planları hazırlanırken ailelerin isteklerini dikkate alma gibi bir ilkenin uygulanması mümkün değildir. Çünkü sınıftaki tüm öğrencilerin velilerinden bu konuda görüş almak oldukça zor bir iştir. Kaldı ki öğretimin planlanmasında bu konu dikkate alınacak noktalardan birisi değildir.

Bu sebeple sorunun doğru cevabı (E) seçeneğidir.

4. Aşağıdaki öğretim planlarından hangisinin ayrıntısı en fazladır?

A) Ünite planı
plan

D) Yıllık

B) Ders planı
Deney planı

E)

C) Zümre planı

CÖZÜM : Ders planı öğretim planları içinde en ayrıntılı yapılan plandır. Çünkü ders planı öğretim sürecinin yürütülmesi sırasında öğretmenin;

- Ne öğreteceğini - - - - -
(İçerik, konular)

- Niçin öğreteceğini - - - - -
(Amaçlar - Hedefler)

- Nasıl öğreteceğini - - - - -
(Yöntem, Teknik, Strateji)

- Nelerle öğreteceğini - - - - -
(Araçlar, gereçler, materyaller)

- Ne kadar sürede öğreteceğini - - - - -
(Dersini etkinliğin süresi)

- Ne kadar öğretebildiğini - - - - -
(Değerlendirme) gibi sorulara cevap vermek durumundadır. Eğer bir ders planı yukarıda sıralanan 6/N formülü diye alınan sorulara tam anlamıyla cevap vermiyorsa biçim ve öz yönünden eksik plan anlamına gelir. Bunları kapsayınca da öğretim plan türleri içinde en ayrıntılı plan türü olarak karşımıza çıkar. Onun için sorunun doğru cevabı (B) seçeneğidir.

5. Aşağıdaki unsurlardan hangisi Ünitelendirilmiş Yıllık Planda bulunmaz?

A) Hedefler

B) Yöntem ve teknikler
Gezi-gözlem etkinlikleri D)

C) Konular, Üniteler
Dikkat çekme E)

CÖZÜM : Ünitelendirilmiş Yıllık Plan genelde şema olarak yapılır ve ayrıntıya girilmeden ilk eğitim yılındaki etkinlikler, hedefler, yöntem ve teknikler, işlenecek konular, varsa yapılacak gezi-gözlem etkinlikleri şemada zaman dilimi ile birlikte gösterilir.

Ancak; öğretim sürecinde yapılması gereken dikkat çekme davranışı Ünitelendirilmiş Yıllık Planda bulunmaz ve ona yer verilmez. Çünkü Dikkat çekme davranış ya da eylemine Ders Planının giriş kısmında yer verilir.

İleri sürülen bu nedenlerle sorunun doğru cevabı (E) seçeneğidir.

6. Aşağıdakilerden hangisi Günlük Ders Planı hazırlanırken dikkat edilmesi gereken unsurlardan biri değildir?

A) İhtiyaca uygun araç ve gereçleri temin etmek

B) Kazanımlara uygun içeriği belirlemek

C) Dersin belirtke tablosunu hazırlamak

D) Öğrencilerin hazır bulunuşluk düzeylerini dikkate almak

E) Dersin yapısına uygun yöntem ve teknikleri seçmek

CÖZÜM : Günlük ders planı hazırlanırken öğrencilerin hazır bulunuşluk düzeylerini dikkate almak, gerekli araç ve gereci belirlemek, kazanımlara uygun içeriği belirlemek, öğretim sürecinde uygulanacak yöntem ve teknikleri seçmek dikkate alınması gereken hususlardır. Belirtke Tablosu ise; dersin bütünü ile ilgili hedef-içerik

ilişkinin kurulduğu tablo olur, Günlük Ders Planında buna yer verilmez. Belirtilen bu sebeple de sorunun doğru cevabı (C) seçeneğidir.

7. Aşağıdakilerden hangisi, Günlük Ders Planını hazırlamanın amaçlarından biri değildir?

- A) Programın niteliğine ilişkin veri toplamak
- B) Öğretimin niteliğini arttırmak
- C) Dersin öğretim programına uygunluğunu sağlamak
- D) Öğretimi düzenlemek
- E) Etkili ve kalıcı öğrenmeyi sağlamak

ÇÖZÜM : Günlük ders planı; öğretimin niteliğini arttırmak, dersin öğretim programına uygunluğunu sağlamak, öğretimi amaçlar doğrultusunda düzenlemek, etkili ve kalıcı öğrenmeyi sağlamak, derste yapılacak etkinlikleri bir sıra halinde ve öğretimin ilkelerine ve yöntemlerine uygun olarak yürütmek amacıyla yapılır.

Ancak, günlük ders planı, öğretim programının niteliğine ilişkin veri toplamak amacıyla yapılmaz. Program zaten denendikten sonra yürürlüğe girer. Hakkında ayrıca veri toplama gerekmez. Bu nedenle doğru cevap (A) seçeneğidir.

GELİŞİM VE ÖĞRENME PİSİKOLOJİSİ TARAMA TESTİ :

1. Gelişim sürecine ilişkin olarak aşağıda verilen kavramlardan hangisi, bireylerin genel gelişim özelliklerini ve olası gelişimsel problemleri betimlemekte en uygun olanıdır?

- a) Büyüme
- b) Kritik zaman
- c) Evre
- d) Olgunlaşma
- e) Gelişim görevi

2. Aşağıda verilen ifadelerden hangisinde, bireysel farklılıklara ilişkin olarak uygun olmayan bir nitelirmede bulunmaktadır?

- a) Eğitim hedefleri açısından, ortak özellikler kadar önemlidir.
- b) Çağdaş eğitim anlayışının üzerinde durduğu temel unsurlardandır.

c) Bireyin gelişim sürecinde kritik bir etkiye sahiptirler.

d) Eğitim programlarının hazırlanmasında dikkate alınan unsurlardandır.

e) Bireysel farklılıklar çevresel faktörlerden etkisinde değildirler.

3.

I. Bedensel Gelişim

II. Zeka gelişimi

III. Ahlaki (moral) gelişim

IV. Dil gelişimi

V. Psikomotor gelişim

Yukarıdaki gelişim süreçlerinin hangisinde meydana gelebilecek değişimlerde çevresel faktörler kalıtsal faktörlerden daha etkilidir?

a) Yalnız I

b) Yalnız II

c) I ve II

d) II, III ve IV

e) I, III ve V

4. 15 ay önce dünyaya gelmiş olan Arzu yürüme davranışını sergileyememektedir.

Yapılan tıbbi muayenelerde bedensel, devinimsel ve nörolojik bir gelişim problemi belirlenmediği bilgisi dikkate alındığında, Arzu'nun yürüme davranışını göstermemesinin gerekçesi olarak aşağıda verilen seçeneklerin hangisi doğru kabul edilebilir?

a) Olgunlaşma sorunu yaşamaktadır

b) Büyümesi gecikmiştir

c) Gelişim ertelenmiştir

d) Hazırlaş sorunu yaşamaktadır

e) Bu durum normaldir

5. Küçük kızına oyuncak bebek alan bir baba, çocuğunun oyuncakıyla oynarken ona isim verdiğini, yemek yedirmeye, uyutmaya, altını bezlemeye çalıştığını gözlemlemiştir.

Piaget'in bilişsel gelişim kuramı açısından çocuğun hangi dönemde olduğu söylenebilir?

- a) Duyusal motor
- b) Sezgisel dönem
- c) Sembolik dönem
- d) Somut işlemler dönemi
- e) Soyut işlemler dönemi

6. Piaget'e göre, çocuğun yaşam deneyimleri ile başlayan ve sosyal/fiziksel çevresi ile uyum içinde olması ile sonuçlanan bilişsel gelişim sürecinin basamakları aşağıda verilen şıkların hangisinde doğru bir şekilde sıralanmıştır?

- a) uyum>özümseme>uzlaşma>şema>organize etme
- b) şema > özümseme > uyum > organize etme > uzlaşma
- c) şema > organize etme > uyum > özümseme > uzlaşma
- d) şema > organize etme > özümseme > uyum > uzlaşma
- e) özümseme > şema > organize etme > uyum > uzlaşma

7. "Bir anne, çocuğunun ana dilinde sözcükleri ve tümceleri doğru olarak kullanmasını sağlamak amacıyla, televizyon programlarını önceden inceleyip seçmekte, çocuğunun her programı izlemesine izin vermemektedir."

Verilen örnekteki annenin, dil gelişiminde hangi kuramsal yaklaşım açısından en uygun olarak davrandığından söz edilebilir?

- a) Bilişsel kuram
- b) Psiko-linguistik kuram
- c) Sosyal öğrenme kuramı
- d) Psikanalitik kuram
- e) Davranışçı kuramlar

8. "Bir psikolog, parmak emme şikayeti ile kliniğe getirilen 7 yaşındaki bir çocuğun bu yakınmasının gelişimin ilk yıllarında bir dönemdeki saplanmadan (fixation) kaynaklandığını düşünmektedir."

Psikologun, yakınmanın nedeni ile ilgili düşüncesi dikkate alındığında, benimsediği teorik yaklaşım ve

saplanmanın meydana geldiği dönem hakkında ne söylenebilir?

- a) Psikanalitik-anal dönem
- b) Bilişsel-latent dönem
- c) Bilişsel-oral dönem
- d) Psikososyal-oral dönem
- e) Psikanalitik-oral dönem

9. Bir baba, kırmızı ışıkta karşıdan karşıya geçmek isteyince çocuğu tarafından "herkesin onlara baktığı ve ayıpladığı" şeklinde bir ifadeyle uyarılmıştır.

Söz konusu örnekteki çocuğun uyarısı dikkate alındığında, çocuğa göre babanın davranışının Kohlberg'in ahlaki gelişim süreçleri açısından hangi düzeyden daha düşük olarak nitelendiği söylenebilir?

- a) 1. evre
- b) 2. evre
- c) 3. evre
- d) 4. evre
- e) 5. evre

10. Erikson'un Psikososyal gelişim kuramı açısından başarı ve yetersizlik çatışmasının yaşandığı gelişim döneminde, söz konusu çatışmanın olumlu/olumsuz sonuçlanmasında etkin olan sosyal ortamın ana unsurları aşağıdaki seçeneklerin hangisinde doğru olarak verilmiştir?

- a) Anne-baba ve öğretmen
- b) Anne-baba ve akranlar
- c) Anne-baba ve kardeşler
- d) Akranlar ve kardeşler
- e) Yeni aile ve iş arkadaşları

11. Watson ve Pavlov'un öğrenme kuramlarına ilişkin olarak aşağıda verilen seçeneklerin hangisinde, her iki kuramın insan davranışını açıklamada kullandıkları ortak yaklaşım verilmiştir?

- a) İkisi de işaret öğrenmeyi savunurlar
- b) Davranış U-T bağıntısıyla açıklanabilir

c) Pekiştiriciler tepkiden sonra verilir

d) Öğrenilenler davranışlar ve bilgilerdir.

e) Hiçbiri

12. Guthrie, Skinner ve Thorndike'in öğrenme kuramlarında cezaya ilişkin yaklaşımları ile ilgili olarak aşağıda verilen karşılaştırma ifadelerinden hangisi doğrudur?

a) Skinner ve Thorndike cezaya karşı iken, Guthrie cezanın gerekliliğini savunur.

b) Skinner ve Thorndike'a göre ceza davranışı söndürmezken, Guthrie'ye göre tam sönme yaşanır.

c) Guthrie'ye göre ceza bir tür olumlu, diğerlerine göre olumsuz pekiştiricidir.

d) Guthrie'ye göre ceza hemen verilmelidir, diğerlerinde ise ertelenebilir.

e) Hepsi de cezayı çocuğun eğitimde uygun olmayan bir davranış olarak değerlendirmişlerdir.

13. Bir çocuk akvaryumunda balık beslemektedir. Çocuk, belli bir süre sonra akvaryuma birileri yaklaştığında, balıkların suyun üzerine doğru hareketlendiklerini ve orada oyalandıklarını gözlemlemiştir.

Balıkların bu davranışı hangi kuramsal yaklaşıma göre açıklanabilir?

a) Klasik Koşullanma

b) Edimsel Koşullanma

c) Sosyal Öğrenme

d) Araçsal Öğrenme

e) Buluş Yoluyla Öğrenme

14. Şanlıurfa'ya gezi için gelen bir turist, Balıklı Göl'de bazı ilginç gözlemlerde bulunmuş; balıkların, havuzun yanında yürüyen kişileri havuz boyunca uzun süre takip ettiğini fark etmiştir.

Balıkların bu davranışı aşağıda verilen kuramsal yaklaşımlardan hangisi için en uygun örnek olarak verilebilir?

a) Edimsel koşullanma

b) Klasik koşullanma

c) Sosyal öğrenme

d) Gizil öğrenme

e) Araçsal koşullanma

15. Bir doğal parkta geyiklerin bakımı ve beslenmesi ile ilgilenen veteriner, kışın karın çok yağdığı zamanlarda belli bir bölgeye yem ve saman bırakmış, bir süre sonra geyiklerin geldiklerini fark etmiştir. Bir yıl sonra parkta yapılan bir değişiklik, veterinerin yem ve saman bıraktığı yerle geyiklerin kullandıkları yol arasına çit döşenmesinin ardından geyiklerin önceleri geri döndüklerini ancak daha sonra çitlerin üzerinden atlayarak yine aynı yerde toplandıklarını gözlemlemiştir.

Verilen durum dikkate alındığında parkın yeniden düzenlenmesinden sonra kullanılan çitler aşağıdakilerden hangisine bir örnek olarak verilebilir?

a) 1. tip ceza

b) 2. tip ceza

c) Dolaylı pekiştiric

d) Olumlu pekiştiric

e) Olumsuz pekiştiric

16. Bir öğretmen, sınıf içinde gözlemlediği öğrenci davranışlarından olumlu olanlarını sergileyen öğrencileri, diğer öğrencilere alkışlatmaktadır. Öğretmen, bu şekilde söz konusu davranışların diğer öğrencilerce de sergilenme olasılığının artacağı varsayımıyla hareket ettiğini ifade etmektedir.

Öğretmen hangi kuramsal yaklaşım çerçevesinde davranmaktadır?

a) Klasik Koşullanma

b) Buluş Yoluyla Öğrenme

c) Araçsal Öğrenme

d) Sosyal Öğrenme

e) Gizil Öğrenme

17. Bir sirkte kaplanları eğitmekle görevli olan bir personel, eğitim sürecinde önce düdüğünü çalmakta, hemen ardından da kırbaç sallayarak kaplanların kendilerini kontrol etmelerini ve oyunlarını sergilemelerini sağlamaya çalışmaktadır. Bu amaçla bir dizi tekrar yapan eğitici kaplanların düdüğüne karşı tepki vermezlerken, kırbaçtan çıkan sesin ardından oyunlarını sergilemeye başladıklarını gözlemlemiştir.

Bu durum aşağıdaki kavramların hangisi ile açıklanabilir?

- a) Gölgeleme
- b) Ayırdetme
- c) Genelleme
- d) Yüksek düzeyde koşullanma
- e) Sönme

18. Skinner'in fare deneyinin ardından operant koşullanma kuramını ortaya koyan bir araştırmacıyı eleştiren bir öğrenme psikologu eleştirisinde, farenin koşullanmasının edimle yiyecek elde etmesi arasında değil, manivelaya basınca çıkan "klik" sesiyle yiyecek elde etmesi arasında olduğunu vurgulamaktadır.

Eleştiriyi yöneltten psikologun eleştirisinin gerekçesini hangi bilim adamının ortaya koyduğu kuramsal yapıdan hareketle oluşturduğu söylenebilir?

- a) Gagne
- b) Pavlov
- c) Thondike
- d) Miller
- e) Bandura

19. "Bir baba, çocuğuna karşı sergilediği uygun olan ve olmayan davranışlarının gerekçelerini tartışırken "biz böyle gördük" diyerek kendini savunmaktadır."

Babanın örnekteki gerekçesi dikkate alındığında, öğrenme ile ilgili olarak daha etkin olan ortamın hangisi olduğu söylenebilir?

- a) Aile
- b) Okul
- c) Akran grupları
- d) İçinde yaşadığı şehir
- e) Öğretmenler

20. Aşağıdakilerden hangisi Geştalt öğrenme kuramına göre algıyı etkileyen faktörlerden değildir?

- a) Birey çevresindeki obje, olay ve fikirleri anlamlı bir bütün haline getirmeye çalışır.

b) Algı görelidir; sesler, renkler, objelerin büyüklüğü, zaman ve hareket görelisi olarak algılanır.

c) Örgütlü olmayan uyarıcıların hatırlanması ve anlaşılması daha kolaydır.

d) Birbirine benzer uyarıcılar bir grup olarak algılanırlar.

e) Zamanda ve mekanda birbirine yakın uyarıcılar bir bütün olarak algılanır.

21. Bir baba çocuğuna "ödevini yaparsan televizyon seyredebilirsin veya bahçeye oyun oynamaya çıkabilirsin" şeklinde yönlendirmede bulunmaktadır.

Bu ifade öğrenmede davranışçı yaklaşım açısından aşağıdaki kavramların hangisine bir örnektir?

- a) Etki yasası
- b) Operant koşullanma
- c) Model Alma
- d) Premack prensibi
- e) Oranlı pekiştirme

22. Aşağıdakilerden hangisi davranışçı öğrenme kuramlarının genel özelliklerindendir?

a) İnsanın öğrenmesi ile diğer canlıların öğrenmeleri birbirine benzer.

b) Hayvanlar üzerinde yaptıkları araştırmalarla insan öğrenmesini açıklamaya çalışırlar.

c) Öğrenme, ölçülebilir ve gözlenebilir olaylar üzerinde odaklanarak incelenebilir.

d) Öğrenmenin kuralı uyarıcı ve tepki arasındaki bağlantılara dayalıdır.

e) Hepsi

23. Aşağıdakilerden hangisi, Gagne'nin ifade ettiği beş ana öğrenme kategorisinden biri değildir?

- a) Sözel bilgiler
- b) Zihinsel beceriler
- c) Bilişsel stratejiler
- d) Motor beceriler
- e) Refleks eylemler

24. Bir çocuğun ağız yemeğini yedikten sonra annesi tarafından sert bir bezle silinmektedir. Çocuğun bir süre sonra annesinin elindeki bezi gördüğünde huzursuz olduğu ve ağlamaya başladığı gözlenmiştir.

Verilen örnekteki çocuğun davranışı aşağıda verilen seçeneklerin hangisi ile açıklanabilir?

- a) Klasik koşullanma
- b) Edimsel koşullanma
- c) Thorndike'in etki ilkesi
- d) Olumsuz pekiştirme
- e) Thorndike'in bağ ilkesi

25. Aşağıdakilerden hangisi, "öğrenme" ile ilgili yanlış bir nitelmedir?

- a) Öğrenme doğal bir yönelimdir
- b) Öğrenme bir davranış değişikliğidir
- c) Öğrenme tekrar ve yaşantı sonucu oluşur
- d) Öğrenilmiş davranışlar olumlu yöndedir
- e) Öğrenme bir çevreye uyum sürecidir.

26. Bir öğrenci, bir matematik problemini farklı yollarla çözmek için gayret etmektedir. Bu amaçla yeni çözüm yöntemi bulmak üzere pek çok alternatif üzerinde çabalayan öğrenci sonunda bir çözüme ulaşmıştır. Daha sonra da öğrencinin fark ettiği yeni çözüm yöntemini daha sık kullanmaya başladığı gözlenmiştir.

Öğrencinin bu davranışı hangi öğrenme kuramı açısından daha iyi açıklanabilir?

- a) Klasik Koşullanma
- b) Buluş Yoluyla Öğrenme
- c) Araçsal Koşullanma
- d) Sosyal Öğrenme
- e) Gizil Öğrenme

27. Aşağıdakilerden hangisi kavramsal açıdan sosyal öğrenme kuramı ile operant (edimsel) öğrenme kuramı arasında ortak olarak ele alınır?

- a) Bilişsel yapılar

- b) Bilişsel stratejiler
- c) Pekiştireçler
- d) Sönme davranışı
- e) Zihinsel beceriler

28. Bir ilkokul öğretmeni yaptığı her sınavın ardından pekiyi alan tüm öğrencilerini alkışlayarak kutlamakta ve bir sonraki sınava kadar öğrencilerinin yakalarına yıldız yapıştırmaktadır.

Öğretmenin bu davranışı hangi pekiştirme tarifesine örnek olarak verilebilir?

- a) Sürekli pekiştirme
- b) Sabit aralıklı pekiştirme
- c) Sabit oranlı pekiştirme
- d) Değişken aralıklı pekiştirme
- e) Değişken oranlı pekiştirme

29. Bir lise öğrencisi, daha önce öğrenmiş olduğu İngilizce dil bilgisi kurallarının, yeni öğrendiği Fransızca dil bilgisi kurallarının öğrenilmesini kolaylaştırdığından bahsetmektedir. Öğrencinin ifade ettiği durumu betimlemek için aşağıda verilen kavramlardan hangisi doğrudur?

- a) Benzerlik
- b) Pozitif transfer
- c) Negatif transfer
- d) İleriye yönelik ket vurma
- e) Geriye yönelik ket vurma

30. "Öğrenme, öğrenenin yeni fikirler oluşturduğu veya eski bilgilerine yeni kavramlar eklediği aktif bir süreçtir. Öğrenen; bilgi parçalarını seçer, onları değişik durumlara transfer eder, hipotezler oluşturur, kararlar verir ve bütün bunları bir bilişsel yapı içine yerleştirir."

Öğrenmeye ilişkin olarak yukarıda verilen ifade, hangi araştırmacı tarafından ileri sürülmüştür?

- a) Pavlov
- b) Bruner
- c) Thorndike

d) Tolman

e) Guthrie

1. C - 2. E - 3. D - 4. D - 5. C -
6. B - 7. C - 8. E - 9. C - 10. A -
11. B - 12. E - 13. A - 14. B -
15. E - 16. D - 17. A - 18. B -
19. A - 20. C - 21. D - 22. E -
23. E - 24. A - 25. D - 26. C -
27. C - 28. A - 29. B - 30. B